



**Република Србија**  
**ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД**  
**Рев2 2883/2019**  
**07.11.2019. године**  
**Београд**

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина, Марине Милановић, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Александра Јасика, адвокат из ..., против тужених АД „ББ“ из ..., чији је пуномоћник Весна Станимировић, адвокат из ... и АД „ВВ“ из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4309/18 од 12.03.2019. године, у седници одржаној 07.11.2019. године, донео је

**РЕШЕЊЕ**

**ДОЗВОЉАВА СЕ** одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4309/18 од 12.03.2019. године, као изузетно дозвољеној.

**УКИДАЈУ СЕ** пресуда Основног суда у Пожаревцу П1 53/17 од 11.10.2018. године у другом и трећем ставу изреке и пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4309/18 од 12.03.2019. године у делу првог става изреке којим је потврђена првостепена пресуда у другом и трећем ставу изреке и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење у том делу.

**Образложење**

Пресудом Основног суда у Пожаревцу П1 53/17 од 11.10.2018. године, у првом ставу изреке, обавезани су тужени да тужиоцу, на име накнаде штете за сменски рад за период од фебруара 2014. године до јуна 2014. године, солидарно исплате појединачне месечне износе, са законском затезном каматом, на начин и у висини наведеним у овом ставу изреке. У другом ставу изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавежу тужени да му, на име накнаде штете за топли оброк и регрес за период од фебруара 2014. године закључно са августом 2015. године, солидарно исплате појединачне месечне износе наведене у овом ставу изреке пресуде, са законском затезном каматом на сваки појединачни месечни износ почев од доспелости до исплате. У трећем ставу изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавежу друготужени АД „ВВ“ да му, на име накнаде штете за топли оброк и регрес за период од септембра 2015. године закључно са јануаром 2017. године, исплати појединачне месечне износе наведене у овом ставу изреке, са законском затезном каматом на сваки поједини месечни износ почев од доспелости до исплате. У четвртном ставу изреке, обавезани су тужени да тужиоцу накнаде трошкове парничног поступка у износу од 69.496,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности одлуке до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4309/18 од 12.03.2019. године, у првом ставу изреке, одбијене су као неосноване жалбе тужиоца и тужених и потврђена првостепена пресуда у првом, другом и трећем ставу изреке. У другом ставу изреке укинута је решење о трошковима парничног поступка садржано у четвртом ставу изреке првостепене пресуде и предмет је у укинutom делу враћен првостепеном суду на поновни поступак.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права, с тим што је предложио да се ревизија сматра изузетно дозвољеном, применом члана 404. ЗПП, ради уједначавања судске праксе.

Тужени „ББ“ АД ... је дао одговор на ревизију.

Применом члана 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 87/18), посебна ревизија се може изјавити због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда, потребно размотрити правна питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и када је потребно ново тумачење права. Према ставу 2. истог члана, испуњеност услова за изузетну дозвољеност ревизије Врховни касациони суд цени у већу од пет судија.

Правноснажном пресудом, одлучено је и о захтеву тужиоца за исплату накнаде за исхрану у току рада и регрес. Имајући у виду различиту праксу Апелационог суда у Крагујевцу о овом правном питању у односу на остале апелационе судове, као и у односу на правно схватање Врховног касационог суда изражено у предметима са идентичним правним и чињеничним стањем, произлази да у конкретном случају постоји потреба одлучивања о посебној ревизији, ради уједначавања судске праксе, чиме су испуњени услови из члана 404. ЗПП, на основу чега је и одлучено као у ставу првом изреке.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом члана 408. Закона о парничном поступку, па је нашао да је ревизија основана.

Према до сада утврђеном чињеничном стању, тужилац је закључио уговор о раду са првотуженим 05.02.2003. године за послове маневристе секције за СТП Пожаревац, код кога је био запослен до закључења анекса број 6 уговора о раду 28.08.2015. године. Дана 28.08.2015. године закључио је са друготуженим анекс број 6 уговора о раду и распоређен је да обавља послове ... у ОЦ за СП ... . Тужилац је у утуженом периоду рад обављао у турнусу, по унапред утврђеном месечном распореду. Одлуком Владе РС од 02.07.2015. године извршене су статусне промене код туженог „ББ“ АД, издвајањем уз оснивање нових акционарских друштава, међу којима је и АД „ВВ“. Привредна друштва настала издвајањем из „ББ“ АД, на основу статусне промене издвајање уз оснивање на основу одлуке Владе РС, од АД „ББ“ преузимају права, обавезе, опрему, постројења и друга средства за рад, документацију, предмете који су били у функцији обављања делатности, као и запослене који под истим условом настављају радни однос, али и Колективни уговор са припадајућим анексом. Ова друштва стекла су статус правног лица 10.08.2015. године. Након извршених статусних

промена код правног претходника друготуженог, на основу понуде за преузимање уговора о раду, тужилац је закључио анекс уговора о раду са туженим АД „ВВ“. Према закљученом уговору о раду са анексима, запослени има право на зараду за обављени рад и време проведено на раду, зараду по основу доприноса запосленог пословном успеху послодавца и друга примања у складу са законом и колективним уговором. У Колективном уговору који се у спорном периоду примењивао код тужених, није наведена новчана вредност спорних накнада, нити су оне новчано исказане, већ је одређено да је у вредност једног радног часа укључена месечна вредност за исхрану у току рада и вредност 1/12 накнаде регреса за коришћење годишњег одмора сведена на један радни час. У спорном периоду од фебруара 2014. године до јануара 2017. године, тужени у листама са обрачунима зарада тужиоцу нису исказивали новчани износ спорних накнада. Тужилац тужбом у овој правној ствари потражује накнаду штете за сменски рад у периоду од фебруара 2014. године до јуна 2014. године, као и накнаду за исхрану у току рада и накнаду за регрес у периоду од фебруара 2014. године до јануара 2017. године, наводећи да му у спорном периоду тужени ове накнаде нису исплаћивали.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили тужбени захтев који се односи на накнаду за исхрану у току рада и регрес налазећи да су тужиоцу тражене накнаде за исхрану у току рада и за регрес исплаћене, тако што су му урачунате приликом обрачуна зараде и утврђене кроз вредност радног часа.

Врховни касациони суд налази да се основано ревизијом указује да је побијана одлука донета уз погрешну примену материјалног права.

Одредбом члана 118. тачка 5. и 6. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, 61/05,) прописано је да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора. Почев од 01.10.2006. године послодавцима је остављена могућност да својим актима о расподели зараде могу уговорати мањи или већи износ регреса и топлог оброка, од онога који је предвиђен Општим Колективним уговором и Законом о раду, али само уколико је донета одлука којом је предвиђена висина регреса и топлог оброка.

Анексом Колективног уговора АД „ББ“ („Сл. гласник РС“ бр. 4/06), одредбом члана 2. измењен је члан 57. Колективног уговора, па је одређено да запослени има право на зараду која се састоји од зараде за обављен рад и време проведено на раду, примања за исхрану у току рада и примања за регрес за коришћење годишњег одмора, док је одредбом члана 5. став 1. Анекса, затим чланом 18. став 2. анекса 7. Колективног уговора од 23.06.2014. године, као и чланом 57. став 2. Колективног уговора за ЈП „Железнице Србије“ АД („Сл. гласник РС бр. 4/2015) прописано да је у вредност једног радног часа укључена месечна вредност за исхрану у току рада и вредност 1/12 регреса за коришћење годишњег одмора сведена на један радни час.

По оцени Врховног касационог суда, није извршена конкретизација овог права из наведене одредбе Колективног уговора, јер се из оваквог утврђења вредности радног часа не може утврдити који износ представља накнаду трошкова за исхрану и регрес, с обзиром да ове накнаде нису одређене у номиналном износу, нити су у номиналном износу исказане у обрачунским листама за исплату зараде тужиоцу. При том висина накнаде за исхрану у току рада и накнаде за регрес за коришћење годишњег одмора,

мора бити одређена у истом номиналном износу за све запослене, без обзира на њихову стручну спрему, радно место и коефицијент за обрачун и исплату плате. То значи да уколико би се прихватило становиште нижестепених судова да је вредност ових трошкова урачуната у вредност радног часа, без одређивања висине накнаде у номиналном износу, тада висина накнаде за исхрану и регрес не би била иста за све запослене, већ би била у директној сразмери са коефицијентом радног места, што се не може прихватити и не би било правилно.

Имајући у виду да нижестепени судови, због погрешне примене материјалног права нису ценили правилност обрачуна и висине тражене накнаде за топли оброк и регрес, што значи да је на тај начин чињенично стање остало непотпуно утврђено, Врховни касациони суд је на основу члана 416. став 2. ЗПП укинуо нижестепену пресуду у побијаном делу и предмет вратио првостепеном суду на поновно одлучивање.

У поновном поступку првостепени суд ће утврдити чињенично стање имајући у виду примедбе из овог решења, а потом донети правилну и закониту одлуку.

**Председник већа – судија  
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка  
Управитељ писарнице  
Марина Антонић